

מחזה שדי, שהם נפל וגלוי עינים.

ובאותו זמן לא נשאר בעולם מי שימצא לפניהם, פרט לו. ובכל יום הנה נסתר באותם הרים עמהם. זהו שכתוב ינחני בלק מלך מואב מהררי קדם. מהררי קדם בודאי, ולא מארץ בני קדם. אמר רבי שמעון, כמה פעמים אמרתי לך דבר זה, ולא מסתכלים החברים, שהרי הקדוש ברוך הוא לא משרה שכניתו, רק במקום קדוש, במקום שראוי להשרות עליו. וכן הקדוש ברוך הוא מכריז ואומר, (דברים יח) לא ימצא בך מעביר בנו וגו', והוא שבא (כא) להתערב אתם.

אמא אשרי חלקם של ישראל שהקדוש ברוך הוא קדשם לשרות ביניהם. והינו מה שכתוב, (שם כג) כי ה' אלהיך מתהלך בקרב מחנה וגו'. ומשום שהוא מתהלך בקרב מחנה, כתוב והנה מחנה קדוש וגו'. וכתוב (ויקרא ב) והייתם קדשים וגו'. וכתוב (שם יח) אל תטמאו בכל אלה וגו'. וכתוב (שם כ) ואקץ בם וגו'. שלא יכלתי לקרב אליהם, והשרו אותי בחוץ. אשרי חלקם של ישראל, ואשרי חלק הנביאים הנאמנים הקדושים, שהם קדושים, ויש להם חלק להשתמש בקדשה העליונה.

ותרא האתון את מלאך ה' נצב בדרך וחרבו שלופה בידו. (בדרך) באותו דרך שהנה שוקע (נמצא) בתוכה. וחרבו שלופה בידו, וכי אם הוא יצא מול האתון הו', לשם מה צריך חרב? ואם הוא יוצא מול בלעם, למה ראתה האתון שלו, והוא לא ראה? אלא הכל הודמן. אותו מלאך מזדמן מול האתון להוציאה מאותו

כהוא דלעילא. (דף ר"ח ע"ב) ובלעם קרי לון מחזה שדי, דאינון נפל וגלוי עינים.

ובהוא זמנא, לא אשתאר בעלמא, דישתכח גבייהו, בר איהו. ובכל יומא, הוה אסתים באינון טורי עמהון. הדא הוא דכתיב, ינחני בלק מלך מואב מהררי קדם. מהררי קדם ודאי, ולא מארץ בני קדם.

אמר רבי שמעון, כמה זמנין אמיןא מלה דא, ולא מסתפלי חבריאי, דהא קדשא בריך הוא לא שריא שכינתא, אלא באתר קדישא, באתר דאתחזי לשריא עלוי. וכן קדשא בריך הוא מכריז ואמר, (דברים יח) לא ימצא בך מעביר בנו וגו'. והוא דאתי (ס"א אתי) לאתערב בהדייהו.

אמא זכאה חולקיהון דישראל, דקודשא בריך הוא קדיש לון לשריא ביניהו. והיינו דכתיב, (דברים כג) פי יי אלהיך מתהלך בקרב מחנה וגו'. ובגין דהוא מתהלך בקרב מחנה, כתיב והיה מחנה קדוש וגו'. וכתוב (ויקרא כ) והייתם קדושים וגו'. וכתוב (ויקרא יח) אל תטמאו בכל אלה וגו'. וכתוב (ויקרא כ) ואקץ בם וגו'. דלא יכילנא לקרבא גבייהו, ושרו לי לבר. זכאה חולקיהון דישראל, וזכאה חולקיהון דנביאי מהימני קדישי, דאינון קדישין, ואית לון חולקא לאשתמשא בקדושה עלאה.

ותרא האתון את מלאך יי נצב בדרך וחרבו שלופה בידו, (במדבר כב) (ס"א בדרך), בהוא ארחא דהוה אשתקע (ס"א אשתבח) בגווה. וחרבו שלופה בידו, וכי אי איהו נפיק לקביל האי אתון, מאי בעי חרבא. ואי איהו נפיק לקבליה דבלעם, אמאי חמאת אתניה, ואיהו לא חמא. אלא כלא אזדמן. ההוא מלאכא מזדמן לקבליה דאתון, לאפקא לה מן ההוא ארחא

הַדְרֵךְ שֶׁנִּטְעַן בָּהּ. וּבַמָּה?
בְּרַחֲמִים. וְהַזְדַּמֵּן מוּל בִּלְעָם,
לְהַעֲנִישׁוּ עַל שְׂרָצָה לְלַכֵּת
בְּרִשׁוֹתָיו וְלֹא בְּרִשׁוֹת אַחֲרָת

(שלמעלה).

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כַּעַת יֵשׁ לְשֹׂאֵל:
אִם דְּבָרָיו הֵיוּ בָּאִים מִצַּד כְּתָרִים
הַתְּחַתּוֹנִים וְלֹא מִמְּקוֹם אַחֵר,
לָמָּה כְּתוּב וַיִּבֹא אֱלֹהִים אֶל
בִּלְעָם וְגו', וְאֵף אֶת הַדְּבָר וְגו'?
אָמַר רַבִּי יִצְחָק, (בשביל ישראל חזר
המלאך לדבר אתו. שאם תאמר שהקדוש ברוך
הוא דבר אתו, והוא אמר אך את הדבר וגו' –
חס ושלום! שהרי אותו מלאך אמר לו, ואפס את
הדבר וגו'. שאם תאמר, ויאמר אלהים אל בלעם
(וגו') כִּף לְמַדְתִּי, שֶׁהָרִי אֱלֹהִים שֶׁל
כָּאן, כָּלֵם מְלֹאךְ הָיָה. וְאוֹתוֹ הוּא
מְקוֹם שֶׁבֹא מִצַּד דֵּין הַקִּשָּׁה שְׁבוּ
אֲחוּזִים כַּח וְתַקֵּף אוֹתָם כְּתָרִים
תְּחַתּוֹנִים שֶׁבִלְעָם הָיָה מִשְׁתַּמֵּשׁ
בָּהֶם. וּמִשׁוּם כֵּן, וַיִּבֹא אֱלֹהִים
אֶל בִּלְעָם. וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל
בִּלְעָם. שְׁלַפְעָמִים נִקְרָא מְלֹאךְ
בְּשֵׁם עֲלִיּוֹן.

וְהַטְּ הָאֵתוֹן מִן הַדְרֵךְ, סִטְתָּה
מֵאוֹתוֹ הַדְרֵךְ, שֶׁהִיָּתָה טְעוּנָה
מִצַּד דֵּין הַקִּשָּׁה כְּנֶגֶד יִשְׂרָאֵל.
וּבַמָּה רָאָה בִלְעָם שֶׁהִיא סִטְתָּה
מֵאוֹתוֹ הַדְרֵךְ? אֵלָּא כִּף אָמַר רַבִּי
שְׁמַעוֹן, שֶׁאִפְלוּ בַּדְרֵךְ רָצָה לְהִזִּיק
לְיִשְׂרָאֵל בְּכַח אֲתוֹנּוֹ. וְכִיּוֹן שֶׁלֹּא
עָלְתָה בְּדוֹ, מֵה כְּתוּב? וַיֵּף אֶת
הָאֵתוֹן בַּמְקַל. הִטְעִין אוֹתָהּ
וְהִלְבִּישׁ אוֹתָהּ בְּזוּרוּזֵי דֵּין קִשָּׁה
וְחִזְקָה. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב בַּמְקַל, בַּמְקַל
דְּנֻקָּא, שֶׁהוּא דֵּין קִשָּׁה תְּקִיף.
בַּמְקַל לֹא כְּתוּב, אֵלָּא בַּמְקַל.
צָא וְרֵאָה כַּמָּה תְּקִיפָה חֲכֵמַת
אוֹתוֹ רָשַׁע וְתֵאוֹתוֹ לְהִזִּיק לָהֶם
לְיִשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא הַשְּׂגִיחַ לְצֵאת
מִרְשׁוֹת שְׁלַמְעֵלָה בְּגִלְלַת תְּאוֹתוֹ
לְהִתְכַּפֵּד וּלְהִזִּיק לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל.

דְּלַעֲלֵא, בְּגִין דְּתִיאוּבְתִיָּה לְאַתִּיקָרָא, וְלֹאֲבֹאֲשָׁא לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל.

דְּאַתְּטְעַן בָּהּ. וּבַמָּה. בְּרַחֲמִי. וְאַזְדַּמֵּן לְקַבְּלִיָּה
דְּבִלְעָם, לְאַעֲנֹשָׂא לִיָּה, עַל דְּאִיהוּ הָוָה בְּעֵי
לְמִיָּהוּ בְּרִשׁוֹתֵיהּ, וְלֹא בְּרִשׁוֹתָא אַחֲרָא (ס"א)
דְּלַעֲלֵא).

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הַשְּׂתָא אִית לְשֹׂאֲלָא, אִי מְלוּי
הוּוּ אֲתִיָּין מְסֻטְרָא דְכְּתָרִין תְּתֵאִין, וְלֹא
מְאַתָר אַחֲרָא, אָמַאי כְּתִיב וַיִּבֹא אֱלֹהִים אֶל
בִּלְעָם וְגו', וְאֵף אֶת הַדְּבָר וְגו'. אָמַר רַבִּי יִצְחָק
(בְּגִינִיהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל אֲתַתְּדָר מְלֹאכָא לְמִלְלָא עֲמִיתָ. דְּאִי תִימָא דְּקוּדְשָׁא בְּרוּךְ
הוּא מְלִיל עֲמִיתָ וְהוּא אָמַר אֵף אֶת הַדְּבָר וְגו'. חַס וְשְׁלוֹם דְּהָא הָהוּא מְלֹאכָא
אָמַר לִית וְאָפֶס אֶת הַדְּבָר וְגו', דְּאִי תִימָא וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל בִּלְעָם וְגו').
הָכִי אוֹלִיפְנָא. דְּהָאִי אֱלֹהִים דְּהָכָא כְּלָהוּ
מְלֹאכָא הָוָה. וְהָהוּא אִיהוּ אֲתָר דְּאֲתִי מְסֻטְרָא
דְּדִינָא קִשְׂיָא, דְּבִיָּה אַחֲדִין חִילָא וְתוּקְפָא
דְּאִינוֹן כְּתָרִין תְּתֵאִין, דְּהָוָה מִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהוּ
בִּלְעָם. וּבְגִין כֵּן, וַיִּבֹא אֱלֹהִים אֶל בִּלְעָם.
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל בִּלְעָם. דְּלִזְמַנִּין אַתְּקֵרִי
מְלֹאכָא בְּשֵׁמָא עֲלֵאָה.

וְהַטְּ הָאֵתוֹן מִן הַדְרֵךְ, סִטְתָּת מִן הָהוּא אַרְחָא,
דְּהוֹת טְעִינָא מְסֻטְרָא דְּדִינָא קִשְׂיָא,
לְקַבְּלִיָּהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל. וּבַמָּה חֲמָא בִלְעָם, דְּהִיא
סִטְתָּת מֵהָהוּא אַרְחָא. אֵלָּא הָכִי אָמַר רַבִּי
שְׁמַעוֹן, דְּאִפִּילוּ בְּאַרְחָא, בְּעָא לְאַבְאֲשָׁא לְהוּ
לְיִשְׂרָאֵל, בְּחִילָא דְּאַתְנִיָּה. וְכִיּוֹן דְּלֹא סְלִיק
בִּידוּי, מֵה כְּתִיב, וַיֵּף אֶת הָאֵתוֹן בַּמְקַל. אֲטְעַן
לָהּ, וְאַלְבֵּשׁ לָהּ, בְּזוּרוּזֵי דִינָא קִשְׂיָא תְּקִיפָא.
הָדָא הוּא דְּכְתִיב בַּמְקַל. בַּמְקַל דְּיִיקָא. דְּאִיהוּ
דִּינָא קִשְׂיָא תְּקִיפָא. בַּמְקַל לֹא כְּתִיב, אֵלָּא
בַּמְקַל.

פּוּק חֲמִי, כַּמָּה תְּקִיפָא חֲכֵמָתָא דְּהָהוּא רָשַׁע,
וְתִיאוּבְתָא דִּילִיָּה לְאַבְאֲשָׁא לְהוֹן
לְיִשְׂרָאֵל, דְּאִיהוּ אֲשַׁגַּח לְנַפְקָא מִרְשׁוֹתָא
דְּלַעֲלֵא, בְּגִין דְּתִיאוּבְתִיָּה לְאַתִּיקָרָא, וְלֹאֲבֹאֲשָׁא לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל.